

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat

CIVIL STRATÉGIÁJA

Bevezető

2003. év rendkívül fontos volt a magyarországi civil szervezetek életében: elkészült a Kormányzat Civil Stratégiája és az Országgyűlés elfogadta a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvényt. A Civil Stratégia talán legfontosabb két eleme az autonómia és a partnerség. Az autonómia azt jelenti, hogy tiszteletben tartjuk a civil társadalom önállóságát és függetlenségét. Partneri viszony pedig csak egyenrangú felek között létezik, ahol nincs alá és fölérendeltség.

A helyi társadalom minőségének fokmérői közé tartozik, hogy mennyire szövi át azt a cselekedni akaró és tudó helyi közösségek hálózata. A társadalom „harmadik szektora” létfontosságú katalizátor, fontos szerepet tölt be az állami és az üzleti szektor mellett. Kulcsfontosságú kérdése napjainknak az is, hogy milyen az együttműködés a társadalom e három szereplője között.

Kerületünkben az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolatának egyes részleteit már korábban szabályoztuk, de egységes Civil Stratégia nem létezett.

A Civil Stratégia olyan folyamatot indíthat meg, mely az együttműködő partnerek (civil-civil és civil-önkormányzat)

feladatait, szükségleteit és lehetőségeit figyelembe veszi és cselekvésre (akciók, programok) készlet. A stratégiát ezek a helyi közösséget szolgáló akciók, programok minősíthetik majd.

A Civil Stratégia célja az önkormányzat civil szervezetekkel való kapcsolatának meghatározása. Kerületünkben a kapcsolat jellemzője a kölcsönösség. Az egyoldalú támogatás helyett a sokszínű együttműködés feltételeit teremti meg az önkormányzat a stratégia elfogadott irányelvei alapján. Az együttműködés a kerület lakosságának érdekében történik, közvetlenül vagy közvetve úgy, hogy az önkormányzat kötelező feladatainak ellátását elősegítse, de a civil szervezetek autonómiáját, önállóságát ne veszélyeztesse. A stratégia feladata, hogy szervezeti – program – információs - kommunikációs automatizmusokat indítson el.

A stratégia alapvető célcsoportjai: egyesületek, alapítványok és ezek szövetségei. Nem tekintjük célcsoportnak az egyházakat, pártokat, szakszervezeteket. Ugyanakkor egyes nem bejegyzett szervezetek (klubok, műhelyek, asztaltársaságok, baráti körök, diákönkormányzatok) is fontos, értékteremtő szerepet tölthetnek be a helyi közéletben. A közalapítványok, közhasznú társaságok szintén jelentős partnerei lehetnek önkormányzatuknak éppen közérdekű tevékenységük miatt.

Kerületünkben a KSH adatai szerint mintegy 250 civil szervezet működik, ebből 64 jelentkezett be az önkormányzatnál (1. sz. melléklet). Az önkormányzattal együttműködési szerződést kötött civil szervezetek jegyzékét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

I.**A civil stratégia elemei****1. Civil- civil kapcsolat**

A CIVIL STRATÉGIA nagyon fontos eleme a civil szervezetek egymás közötti kapcsolata, ugyanis csak egy egymással is kapcsolatot tartó, érdektörekvéseit egymás között is egyeztető civil szervezetekből álló „non-profit” szféra képes társadalmi kontrollt gyakorolni, és tud valódi, hatékony partnere lenni az önkormányzatnak.

2. Civil- önkormányzati kapcsolat

Önkormányzatunk partnerségre törekszik a civil szervezetekkel való kapcsolatban. A partneri együttműködés alapfeltétele a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely mindkét félnek elemi felelőssége.

3. Civilek kapcsolata a vállalkozói szférával

A civil szervezetek érdekeltek abban, hogy jó kapcsolatot alakítsanak ki a vállalkozásokkal. A cél, hogy megtaláljuk az együttműködés olyan lehetőségeit, melyek mindkét félnek előnyösek lehetnek.

4. Civil szervezeteknek nyújtott támogatások

A civil szervezetek munkájához elengedhetetlen, hogy az önkormányzati támogatáson felül más forrásokhoz is

hozzájussanak. Az önkormányzat fontos feladata, hogy hozzásegítse a kerületben működő szervezeteket ezekhez a forrásokhoz.

5. Civilek kapcsolata a médiával

A civil szervezetek életében nagyon fontos a médiával való jó kapcsolat. El kívánjuk érni, hogy a kerület lakói megismerjék a civil szervezetek tevékenységét, értesüljenek programjaikról, akcióikról.

6. A civil referens feladatai

Az önkormányzat és a civil szervezetek jó viszonyának kialakításában komoly szerep jut az önkormányzat civil referensének.

II.

A CIVIL STRATÉGIA ELEMEINEK MEGVALÓSÍTÁSA

1. Civil-civil kapcsolat

A civil szféra egységes fellépéséhez kialakítandó egy fórumrendszer, mely kerületi székhellyel rendelkező, valamint a kerületben is működő szervezeteknek biztosít kapcsolatépítési lehetőséget. Ilyen lehetőség lehet az ágazati szakmai műhelyek kialakítása.

Javasolt szakmai területek:

- nevelési és oktatási műhely
- kulturális műhely
- sport és közművelődési műhely
- szociális és egészségügyi műhely
- környezetvédő és városszépítő műhely
- közrend és vagyonvédelmi műhely

Minden szervezet a tevékenységéhez legközelebb álló műhely munkájába kapcsolódhat be.

A szakmai műhelyek tevékenységi területei:

- részvétel az önkormányzati döntések előkészítésében
- kapcsolattartás a hivatal megfelelő osztályával és az önkormányzat szakbizottságával

2. Civil-önkormányzati kapcsolat

A civil szervezetek az önkormányzattal elsődlegesen a civil referensen keresztül tartják a kapcsolatot. A civil szakmai műhelyek felállítása utáni feladat a kapcsolat kialakítása az egyes műhelyek és az önkormányzat bizottságai, illetve a hivatal osztályai között. A műhelyek megkapják a működésükhöz szükséges információt.

A civil szervezetek segíthetnek a döntések előkészítésében, a lakossági fórumok jobb megszervezésében. Az így működő civil-önkormányzati kapcsolat javíthatja a kerület lakosságának életminőségét.

3. A civilek kapcsolata a vállalkozói szférával

Ebben a kapcsolatban még nagyon sok lehetőség rejlik. A cél, hogy megtaláljuk az együttműködés lehetséges formáit. Ebben az önkormányzatnak közvetítő szerepe lehet. Fórumokat kell szervezni, ahol a vállalkozói és a civil szféra megismerkedhet egymással, és nyilvánosságot kell adni a kialakult és jól működő kapcsolatoknak.

4. Civil szervezeteknek nyújtott támogatások

Az önkormányzat rendeletben szabályozza a civil szervezetek támogatását. A támogatás két értékelési szempont szerint valósul meg:

A; az önkormányzattal együttműködési szerződést kötött civil szervezetek

a; önkormányzati kötelező feladatokat átvállaló

b; önkormányzati önként vállalt feladatokat végző

B; az önkormányzattal együttműködési szerződést nem kötött civil szervezetek.

Az A; alpont alatti szervezetek részére a támogatás az önkormányzat költségvetésében külön előirányzatként szerepel, a B; alpont alatti szervezetek pályázhatnak a költségvetésben meghatározott összeg erejéig.

A kötelező feladatokat átvállaló civil szervezetek, valamint az önként vállalt feladatokat az önkormányzattal közösen végző civil szervezetek részére a támogatás az önkormányzat költségvetésében külön előirányzatként szerepel. A klubok, hobby

szervezetek is pályázhatnak programjaikkal a költségvetésben meghatározott összeg erejéig.

Ezen felül ma már a „non-profit” szervezetek nagyon sok forrásból juthatnak támogatáshoz:

- pályázatok útján (NCA, hazai és EU kiírások)
- állampolgárok rendelkezése személyi jövedelemadójuk 1%-áról
- vállalkozások és magánszemélyek adományai

Az önkormányzat feladata, hogy segítse a civil szervezeteket ezen források megszerzésében. Ezt a segítséget az önkormányzat megadhatja közvetlenül a civil referens által, illetve közvetve tanfolyamok, képzések megszervezésével, folyamatos információval.

5. A civilek kapcsolata a médiával

Ezen a fontos területen az önkormányzat úgy segíti a civil szervezetek munkáját, hogy megjelenési lehetőséget biztosít a Városházi Naplóban, a kerület honlapján és a kerületi kábeltelevízióban.

6. A civil referens feladatai

- építsen ki és tartson fenn kapcsolatot a helyi civil szervezetekkel,
- szervezzen az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolatára épülő projekteket,
- készítse elő, koordinálja és ellenőrizze az önkormányzati feladatok civil szervezeteknek történő átadását, az átadott feladatok ellátását,

-működjön együtt a hivatal és az önkormányzat intézményeiben a civil szféra ügyeiben érintett szakemberekkel, bizottságokkal, fórumokkal,

-segítse az önkormányzati-civil-vállalkozói szektor együttműködését

-vegyen részt a Polgármester Tanácsadó Kollégiumának munkájában

-segítse a civil szervezetek koordinációját

-biztosítsa a nyilvánosságot a civil szervezetek tevékenységének

-gyűjtse és rendszerezze a civil szervezetekre vonatkozó statisztikai adatokat

III.

A CIVIL STRATÉGIA AKTUALIZÁLÁSA

Tekintettel arra, hogy az önkormányzat első ízben fogalmazta meg CIVIL STRATÉGIÁJÁT, indokoltnak tartjuk az első évi tapasztalatok alapján a stratégiában megfogalmazott célok megvalósulásának elemzését a civil szervezetek bevonásával. Ezt követően a képviselő-testület tárgyalja meg és szükség esetén módosítsa a stratégiát!

Budapest, 2004. február

1. számú melléklet

A XV. Kerületben tevékenykedő, az önkormányzatnál bejelentkezett civil szervezetek:

1. A Holnap Egészséges Gyermekéiért Alapítvány
2. Anonym Csoport Alapítvány
3. ATHOSZ Művészeti-Közéleti és Irodalmi Társaság
4. BUDAPESTI EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ EGYESÜLET
5. Budapest XV. Ker. Idősek és Nyugdíjasok Egyesülete
6. Boldog Gizella Kulturális Alapítvány
7. Cigány Kulturális Egyesület
8. CIVITALIS Egyesület
9. ClubNetCet Internetes Ismeretterjesztő Egyesület
10. CORTEX Alapítvány
11. Az Egészségesebb, Esztétikusabb Környezetért Alapítvány
12. Együtt a Gyermekéiért az Egészségért Alapítvány
13. Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége
14. Ép Lélek Egészséges Test Alapítvány
15. Értelmes Életért Alapítvány
16. Északi Fény Természetjáró Egyesület
17. FORRÁS-BOGÁCS ALAPÍTVÁNY
18. Garabonciás Egyesület
19. Gondoskodás Gyermekéiért Alapítvány
20. HÁTHA Műhely Egyesület
21. Hétszínvilág Transz-Perszonális Egyesület
22. Holnap Már Késő Környezetvédelmi Alapítvány
23. Hosszútávú Egészségmegőrző Program Közhasznú Egyesület
24. Ifjúsági Caritas Egyesület
25. Jószándékkal a Gyermekéiért Alapítvány

26. JÖVŐT ÁLMODUNK Kulturális Hagyományőrző Egyesület
27. Kinizsi TTK
28. KÖSE XV.
29. Kurimszky Sándor Emlékalapítvány
30. LABE Lakásbérlők és Lakók Egyesülete
31. Lehetőség a Rászorulóknak Közhasznú Alapítvány
32. Létminimum Alatt Élők Társasága
33. Magyar Asztali-labdarúgó Szövetség
34. Magyar Díszmadártenyésztők Országos Szövetsége H-1
Rákospalotai Madárbaráti Egyesülete
35. Magyar Kékkereszt Egyesület
36. Magyar Szocialista Romák Szervezete
37. Magyar Vöröskereszt XV. Ker. Szervezete
38. Micimackó és a Természet Alapítvány
39. Mozgássérültek XV. Ker. Egyesülete
40. Nagycsaládosok Újpalotai Egyesülete
41. Nádastóparki Óvodai Alapítvány
42. NIHON Újpalotai Sportegyesület
43. Nyitott Gondolkodók Egyesülete
44. Nyírpalota Társaság
45. Nyugodt Holnap Alapítvány
46. Orvosi Kamara XV. Ker. Szervezete
47. Otthon Segítünk Alapítvány
48. 56-os Szövetség XV. Ker. Szervezete
49. ÓSZIRÓZSA Alapítvány
50. Palotai Kincsőr Alapítvány
51. Palotai Önvédelmi Vedegelet
52. Palotai Polgárőrség Bünmegelőzési és Önvédelmi Egyesület

53. Palotai Sporthorgász Egyesület
54. Palota-Pestújhely Sportszövetség
55. „PALOTA” SM Betegek Egyesülete
56. „PÁSKOMLIGET” Szenvedélymentes Klub
57. Paulay Alapítvány
58. Periféria Alapítvány
59. Pestújhelyi Iskoláért Alapítvány
60. Pestújhelyi Pátria Közhasznú Egyesület
61. POFOSZ Magyar Politikai Foglyok Szövetsége
62. Polgári Érdekképviseleti Egyesület
63. ProScola Georgius Dózsa Alapítvány
64. Rákospalotáért Közhasznú Egyesület
65. Rákospalota-Pestújhely-Újpalota Kerületfejlesztési
Közalapítvány
66. Rákospalota-Pestújhely-Újpalota Kiemelkedően Közhasznú
Környezetvédelmi Közalapítvány
67. Rákospalota-Pestújhely-Újpalota Közrend és Vagyonvédelmi
Kiemelkedően Közhasznú Közalapítvány
68. Sárkány Palotai Kulturális és Sport Egyesület
69. SEGÍTSD AZ ISKOLÁDAT! Közhasznú Egyesület
70. Szalmaszál Alapítvány
71. Szilvássy Andor Barlangkutató Egyesület
72. Szociális és Rehabilitációs Kiemelten Közhasznú Alapítvány
73. SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSASHÁZI LAKÓKÖZÖSSÉGEK
ÉRDEKKÉPVISELETI EGYESÜLETE (SZÖVTÁRS)
74. „SZÜLŐK, TANÍTVÁNYOK A KOLOZSVÁR ÚTI ISKOLÁÉRT”
Alapítvány
75. Támogasd a Rászorulókat Alapítvány

76. XV. ker. Cukorbeteg Klub
77. XV. ker. Gazdakör
78. XV. ker. Ipartestület
79. Toronyhír Újpalotai Média Alapítvány
80. Újpalotaiak Baráti Köre Művelődési és Érdekvédelmi Egyesület
81. Ujpa Stoma Klub Egyesület
82. Újpesti Torna Egylet
83. VIVA VOCE Alapítvány
84. VIWAL Tanoda Kézműveseket Képző Közhasznú Egyesület
85. Zene Tánc Mozgás Kulturális Egyesület

2. számú melléklet

Az Önkormányzattal együttműködési szerződést kötött civil szervezetek:

Az önkormányzat és kerületi civil szervezetek:

1. Létminimum Alatt Élők Társasága
2. Magyar Vöröskereszt XV. Ker. Szervezete
3. Palotai Önvédelmi Védegylet
4. Palotai Polgárőrség Bűnmegelőzési és Önvédelmi Egyesület
6. Szociális és Rehabilitációs Kiemelten Közhasznú Alapítvány
8. Szövetkezeti és Társasházi Lakóközösségek Érdekképviseleti Egyesülete (SZÖVTÁRS)
10. REAC
11. FEMINA
12. Testvériség
13. BLF (kosárlabda)
14. PRSC (röplabda)
15. Kinizsi TTK

Az önkormányzati intézmények által kötött együttműködések:

- az iskolák és a DSE-k közötti megállapodások

Az önkormányzat és kerületen kívüli szervezetekkel történt megállapodások:

- Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület
- Hétszínvilág Egyesület
- Kortárs Segítő Egyesület
- TÖOSZ
- BKKSZ